

Cijfers ICB-sector 4de trimester 2021

Brussel, 25 maart 2022

« De Belgische fondsenmarkt zette haar groei verder tijdens het vierde kwartaal van 2021 en noteerde een recordbedrag van meer dan 275 miljard EUR aan gecommmercialiseerd vermogen overwegend door toedoen van netto inschrijvingen. »

Marc Van de Gucht – Directeur-generaal BEAMA

Samenvatting

De Belgische fondsensector kende tijdens het vierde kwartaal van 2021 **een stijging van +4,5 %** en dit overwegend door toedoen van netto inschrijvingen. Eind december 2021 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 275,4 miljard EUR.

- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in niet-vastrentende effecten, zoals gemengde fondsen en aandelenfondsen, steeg tijdens deze periode met +4,7 %. De gemengde fondsen kenden de grootste absolute stijging van hun netto actief tijdens het vierde trimester van 2021. Binnen deze categorie van de gemengde fondsen kenden de pensioenspaarfondsen een stijging van 1,0 miljard EUR gedurende de periode oktober – december 2021.
- Het netto actief van de fondsen die hoofdzakelijk beleggen in vastrentende effecten noteerde een stijging van +3,9 % gedurende het vierde trimester van 2021.

De fondsen die beleggen in niet-vastrentende effecten tekenden koerswinsten op in hun onderliggende activa tijdens het vierde kwartaal. Deze koerswinsten vulden de netto inschrijvingen in deze fondsen aan.

De fondsen die beleggen in vastrentende effecten tekenden koersverliezen op in hun onderliggende activa tijdens het vierde kwartaal. Deze koersverliezen werden echter volledig gecompenseerd door netto inschrijvingen.

Volledige jaar

Eind 2020 bedroeg het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen 231,7 miljard EUR.

De Belgische fondsensector kende gedurende 2021 kwartaal op kwartaal een aangroei van het netto actief. Er was in elk trimester van 2021 sprake van netto inschrijvingen. Daarnaast was er, met uitzondering van het derde trimester, in elk trimester van 2021 sprake van koerswinsten.

Mede door de netto inschrijvingen en de koerswinsten lag het netto actief van de in België publiek verdeelde fondsen eind 2021 18,8 %, ofwel 43,6 miljard EUR, hoger dan het jaar voordien.

Prognose eerste kwartaal 2022

De voorlopige indicaties voor het eerste kwartaal van 2022 wijzen op een terugval van het netto actief van de Belgische fondsensector. Deze terugval lijkt gedreven te worden door onzekerheid rond de impact van toegenomen inflatie op de wereldeconomie, mogelijks versterkt door de impact van het Oekraïne-Rusland conflict.

Belgische fondsenmarkt¹

De Belgische fondsenmarkt wordt gedefinieerd als ‘het in België openbaar verdeeld netto actief van fondsen naar Belgisch en buitenlands recht’. Hierbij rapporteert BEAMA over alle aandelenklassen van de openbare fondsen die in België gecommmercialiseerd mogen worden.

Onderzoek van BEAMA toont aan dat de netto activa van de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen gedurende **het vierde kwartaal van 2021 met 11,9 miljard EUR, ofwel +4,5 %, stegen**. Hierdoor vertegenwoordigden de in België publiek gecommmercialiseerde fondsen eind december 2021 275,4 miljard EUR.

De stijging van de Belgische fondsenmarkt gedurende de periode oktober – december 2021 wordt **overwegend verklaard door netto inschrijvingen** tijdens deze periode.

Over het **volledige jaar 2021 steeg de Belgische fondsenmarkt met 43,6 miljard EUR, ofwel +18,8 %**. Deze toename is voor 70% toe te schrijven aan netto inschrijvingen en voor 30% toe te wijzen aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

Volgens de statistische gegevens van de NBB werden de eerste negen maanden van 2021 gekenmerkt door aanzienlijke (her)allocaties van spaargelden van huishoudens naar fondsen. Zo vormden de fondsen aangehouden door particulieren de sterkst stijgende financiële activa categorie tijdens deze periode.

Deze vaststelling kan een weerspiegeling zijn van een toenemend bewustzijn onder de investeerders over de opportuniteitskost² verbonden aan de diverse vormen van sparen en beleggen. Vooral in een

---

¹ Conform de lijst van openbare instellingen voor collectieve belegging op de FSMA-website.

² Opportuniteitskosten, ook wel alternatieve kosten, zijn de kosten van een economische keuze uitgedrukt in termen van de beste gemiste kans: het waardeert de niet gerealiseerde opbrengst van het best mogelijke alternatief ten opzichte van de uiteindelijk genomen beslissing.

omgeving van ultra lage rentetarieven en stijgende inflatie kan het nuttig zijn om, naast spaardeposito's, ook gebruik te maken van andere financiële activa die gemiddeld gezien een hoger rendement optekenen.

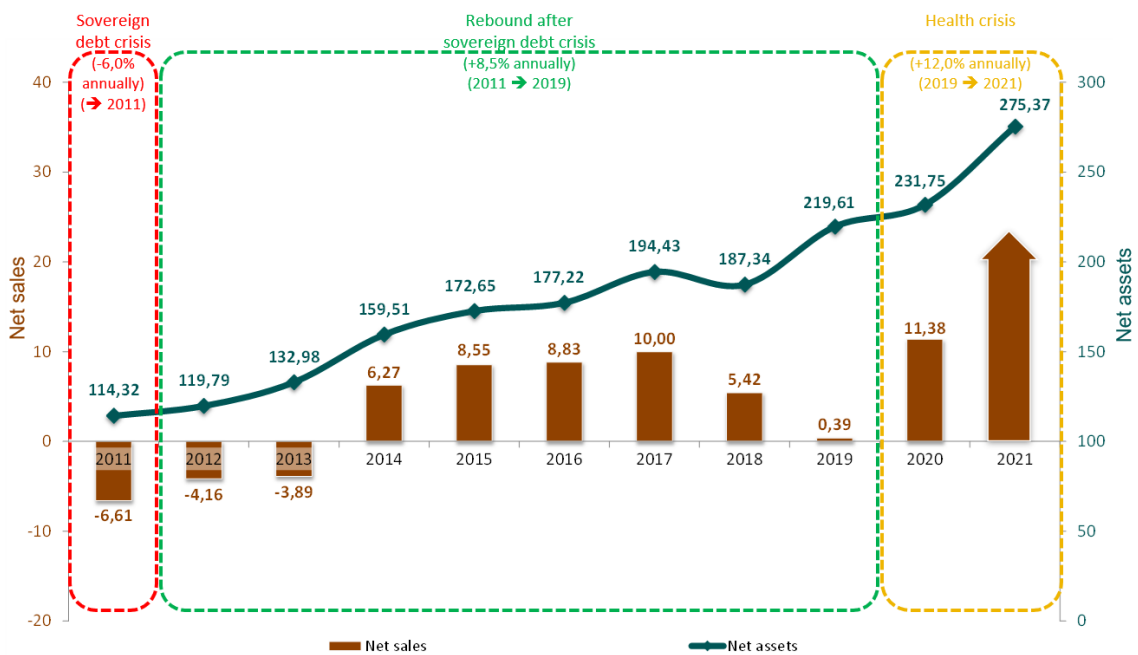
De aanhoudende vraag naar fondsen die in 2021 werd waargenomen, wijst erop dat investeerders vertrouwen blijven behouden in de potentiële rendementsvooruitzichten die door fondsen worden geboden.

Over het volledige jaar 2021 vormden de aandelenfondsen zowel de sterkste relatieve - als absolute groeier en dit met een toename van 31,6 %, ofwel 22,4 miljard EUR.

Daarnaast zagen alle andere activa klasse, uitgezonderd de fondsen met kapitaalbescherming, hun gecommmercialiseerd vermogen stijgen gedurende 2021. De fondsen met kapitaalbescherming vormden eind 2021 de kleinste activa klasse.

Evolutie van de Belgische fondsenmarkt gedurende het laatste decennium

De voorlopige indicaties, waarover BEAMA beschikt voor het eerste kwartaal van 2022, wijzen op een terugval van het netto actief van de Belgische fondsensector.

Fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten

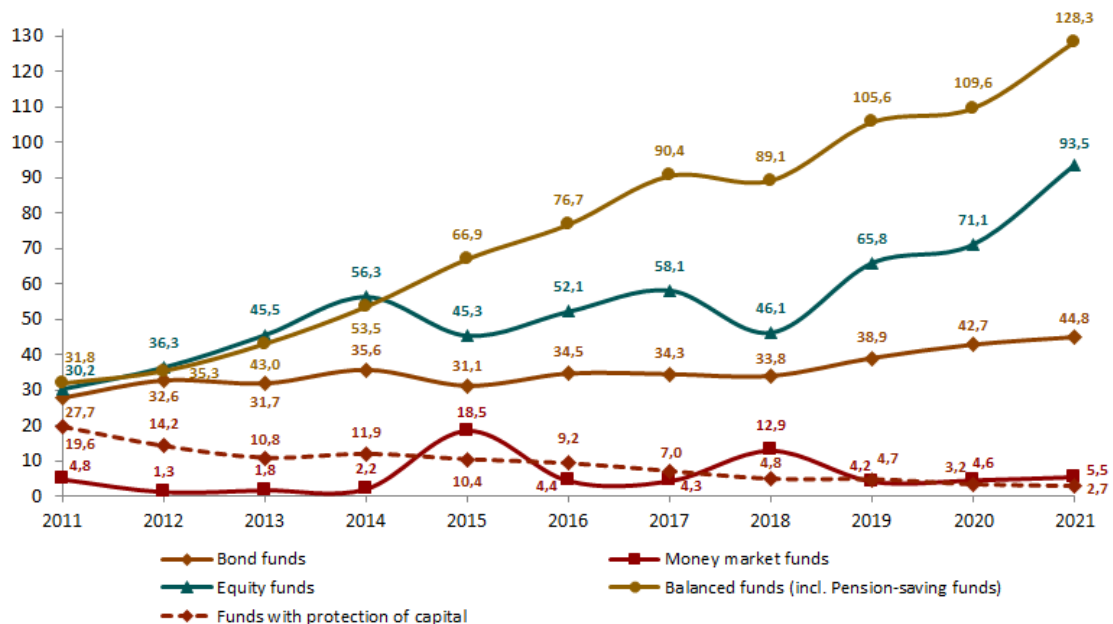
Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende effecten (zoals bv. aandelenfondsen) werden **enkel stijgende tendensen** opgetekend gedurende het vierde kwartaal van 2021. Deze stijgingen zijn voor 2/3de toe te schrijven aan netto inschrijvingen en voor 1/3de aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa.

De activa in België van de **aandelenfondsen** stegen met **4,9 miljard EUR, oftewel met +5,6 %**, in de periode oktober – december 2021. Deze stijging is nagenoeg volledig toe te schrijven aan netto inschrijvingen. Eind december 2021 bedroeg het vermogen van de aandelenfondsen 93,5 miljard EUR. De aandelenfondsen bevinden zich hiermee 27,8 miljard EUR boven hun niveau van eind 2019 (= pré-Covid-19).

De categorie van de **gemengde fondsen** (inclusief de pensioenspaarfondsen) tekende een stijging van **5,0 miljard EUR, of +4,1 %**, op tijdens het vierde kwartaal van 2021. Deze stijging is voor iets meer dan de helft toe te schrijven aan netto inschrijvingen en voor iets minder dan de helft aan koerswinsten opgetekend door de onderliggende activa. Daarmee komt het gecommmercialiseerde vermogen van de gemengde fondsen per eind december 2021 uit op 128,3 miljard EUR, ofwel 22,7 miljard EUR boven hun niveau van eind 2019 (= pré-Covid-19).

De gemengde fondsen kenden de voorbije jaren een toenemend succes en sinds 2015 vormen ze de grootste activa klasse. Door hun actieve asset allocatie zijn gemengde fondsen zeer geschikt voor het voeren van een risicospreiding-beleid in het kader van MiFID II: zij lenen zich uitstekend tot de afstemming van het product op het risicoprofiel van de cliënten.

Gedetailleerde evolutie van het gecommmercialiseerde vermogen gedurende het laatste decennium

Binnen de categorie van de gemengde fondsen kenden de **pensioenspaarfondsen** een stijging gedurende het vierde kwartaal van 2021 ten belope van **1,0 miljard EUR, of +4,0 %**. De pensioenspaarfondsen vertegenwoordigden per eind december 2021 een bedrag aan netto activa ten belope van 25,5 miljard EUR. Hiermee vestigen de pensioenspaarfondsen een nieuw record aan gecommmercialiseerd vermogen. Tijdens het vierde kwartaal van 2021 tekenden de pensioenspaarfondsen netto inschrijvingen op ten belope van 314 miljoen EUR.

De **fondsen met kapitaalbescherming** behielden tijdens het vierde trimester van 2021 een status quo en vertegenwoordigden eind december 2021 een vermogen van 2,7 miljard EUR.

Over het volledige jaar 2021 heen stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in niet-vastrentende activa met 22,0 %, oftewel 40,7 miljard EUR.

Fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten

Binnen de groep van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende effecten, stegen de activa van de in België gecommmercialiseerde **obligatiefondsen** met **0,2 miljard EUR, ofwel +0,5 %**, gedurende het vierde kwartaal van 2021 waardoor ze eind december 2021 uitkomen op een bedrag van 44,8 miljard EUR. De stijging wordt volledig verklaard door netto inschrijvingen.

De netto activa van de **monetaire of geldmarktfondsen** tekenden een stijging op van **1,7 miljard EUR, ofwel +43,9 %**, gedurende de periode oktober – december 2021.

Deze stijging is voornamelijk het gevolg van een technische tussenkomst in de portefeuilles van gemengde dakfondsen. Immers, gegeven de indicaties van volatiele markten tijdens het vierde kwartaal, hebben vermogensbeheerders van dakfondsen gedurende deze periode een deel van hun onderliggende obligatiefondsen en volatielere aandelenfondsen ingeruild voor stabiele monetaire fondsen om het effect van de tijdelijke terugval van de financiële markten te milderen. Voorts kunnen de netto inschrijvingen in de monetaire fondsen ook een indicatie zijn van een toenemende risico-aversie.

Over het volledige jaar 2021 heen stegen de netto activa van de fondsen die overwegend beleggen in vastrentende activa met 6,3 %, oftewel 3,0 miljard EUR.

Hierbij is de toename van de obligatiefondsen kenmerkend. Na 7 jaren van lichte fluctuaties, groeiden de obligatiefondsen gedurende 2019, 2020 en 2021 respectievelijk met 14,9 %, 9,8 % en 4,9 %.

Fondsen naar Belgisch recht

Openbaar verdeelde fondsen naar Belgisch recht

De openbare fondsen naar Belgisch recht waren eind december 2021 goed voor een totaal beheerd netto actief van 211,3 miljard EUR. Op datzelfde ogenblik vertegenwoordigden de pensioenspaarfondsen hierin grosso modo 1/8ste van de openbare fondsen naar Belgisch recht.

De berekening van de gemiddelde return van de pensioenspaarfondsen op jaarbasis per 31 december 2021 levert volgend resultaat op:

- Op 1 jaar: +11,7 % *(bemerkt: deze meting start relatief kort na het Covid-19 dieptepunt)*
- Op 3 jaar: +9,4 %
- Op 10 jaar: +6,9 %
- Op 25 jaar: +5,9 %

BEAMA heeft een boordtabel voor pensioenspaarfondsen ontwikkeld die als bijlage aan dit persbericht is toegevoegd. Dankzij deze boordtabel worden op kwartaalbasis de kerncijfers rond de derde pijler pensioenspaarfondsen en hun evolutie op een beknopte manier visueel weergegeven.

Niet-openbaar verdeelde institutionele fondsen naar Belgisch recht

Sinds de uitvoerings-KB's gepubliceerd werden in het Belgisch Staatsblad van 18 december 2007, kunnen investeringsvehikels ontwikkeld worden op maat van institutionele beleggers en dit onder de vorm van "Institutionele ICB met een veranderlijk aantal rechten van deelneming". Deze institutionele fondsen zijn niet-openbare fondsen die dienen aangemeld te zijn bij de FOD Financiën.

Deze institutionele fondsen dienen niet verward te worden met de openbare fondsen met niet-retail aandelenklassen, die zijn aangemeld bij de FSMA.

Eind december 2021 vertegenwoordigden de 111 institutionele compartimenten naar Belgisch recht 25,3 miljard EUR aan netto actief. Deze fondsen spreken vele institutionele beleggers aan, mede doordat zij diepgang geven aan de institutionele markten op het vlak van financiële activa en pensioenvorming.

◆◆◆

Meer informatie:

Meer informatie kan worden verkregen via de **vertegenwoordiging voor BEAMA**, zijnde:

- Dhr. Marc Van de Gucht, Directeur-generaal BEAMA
(02 507 68 72 – marc.van.de.gucht@febelfin.be)
- Bij de diensten van BEAMA (info@beama.be)

Of via de **algemene perscontacten van Febelfin**, zijnde:

- Persdienst Febelfin
(02 507 68 31 – press@febelfin.be)

Deze en andere statistieken betreffende de ICB-sector, zijn beschikbaar op de website van de BEAMA (<https://www.beama.be/>) onder de rubriek 'Statistieken'.

Belgian Asset Managers Association (BEAMA)

BEAMA vzw is lid van Febelfin vzw.

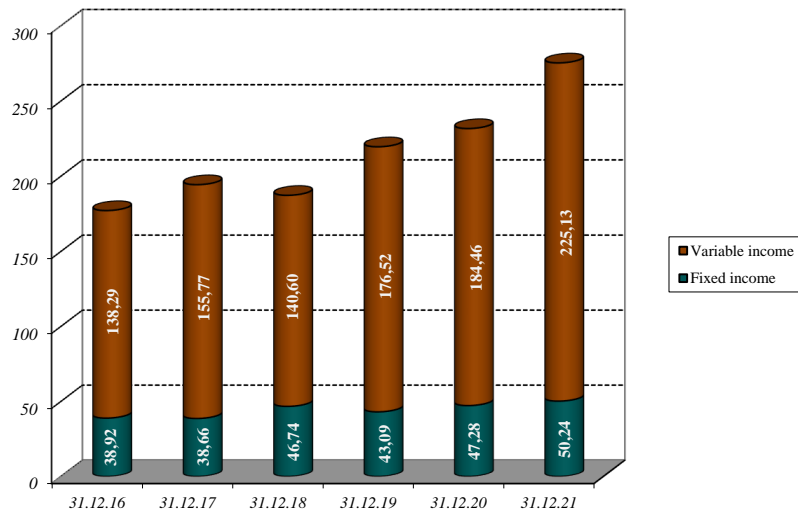
e-mail: info@beama.be

Net Assets of Belgian and Foreign Funds distributed in Belgium per Investmenttype (adj. for double count)

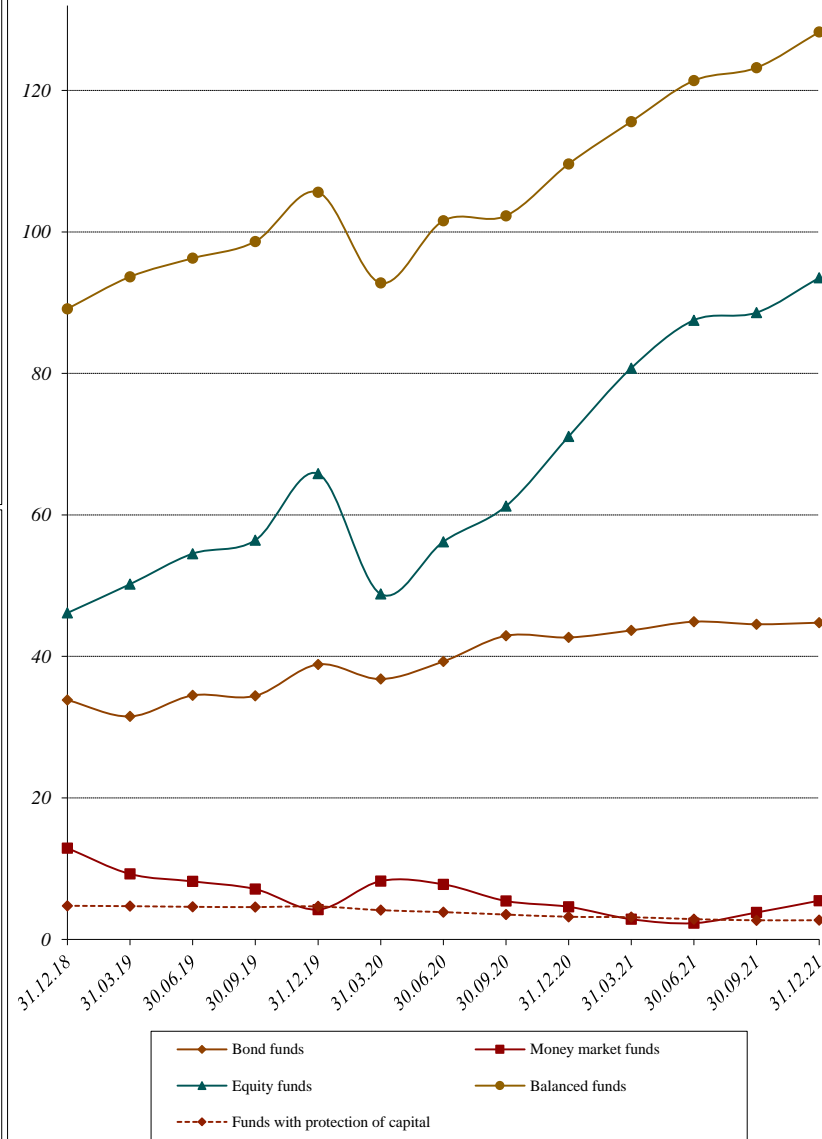
	30/09/2021		31/12/2021		Change	
	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%	<i>bil. EUR</i>	%
Bond funds	44,54	16,91%	44,77	16,26%	0,22	0,50%
Government bonds	3,75	1,42%	3,51	1,27%	-0,24	-6,49%
Corporate bonds	16,46	6,25%	14,95	5,43%	-1,51	-9,18%
Aggregate bonds	15,94	6,05%	18,11	6,58%	2,17	13,59%
Other bonds	8,39	3,18%	8,20	2,98%	-0,19	-2,24%
Money market funds	3,80	1,44%	5,48	1,99%	1,67	43,91%
in EUR	2,32	0,88%	3,01	1,09%	0,70	30,16%
in other currencies	1,49	0,57%	2,46	0,89%	0,97	65,30%
Equity funds	88,60	33,63%	93,52	33,96%	4,93	5,56%
Belgium	0,78	0,30%	0,80	0,29%	0,02	2,30%
Eurozone	6,35	2,41%	6,22	2,26%	-0,13	-2,06%
Europe	17,14	6,50%	18,59	6,75%	1,46	8,51%
America	10,96	4,16%	10,69	3,88%	-0,27	-2,47%
Asia	3,99	1,52%	3,91	1,42%	-0,08	-1,98%
Global	44,94	17,06%	49,04	17,81%	4,10	9,13%
Other	4,44	1,68%	4,27	1,55%	-0,17	-3,85%
Balanced funds	123,22	46,77%	128,26	46,58%	5,05	4,09%
⇒ of which Pension-saving funds	24,56	9,32%	25,54	9,28%	0,99	4,02%
⇒ of which CPPI funds	0,06	0,02%	0,05	0,02%	-0,01	-23,10%
Funds with capital protection	2,70	1,03%	2,71	0,98%	0,01	0,33%
1. linked to equity	2,70	1,03%	2,71	0,98%	0,01	0,33%
2. linked to interest rates, loans and currencies	0,00	0,00%	0,00	0,00%	0,00	0,00%
Other funds	0,60	0,23%	0,64	0,23%	0,03	5,21%
TOTAL	263,47	100,00%	275,37	100,00%	11,91	4,52%
Net assets in "Funds of Funds"	103,86		108,94		5,08	4,89%

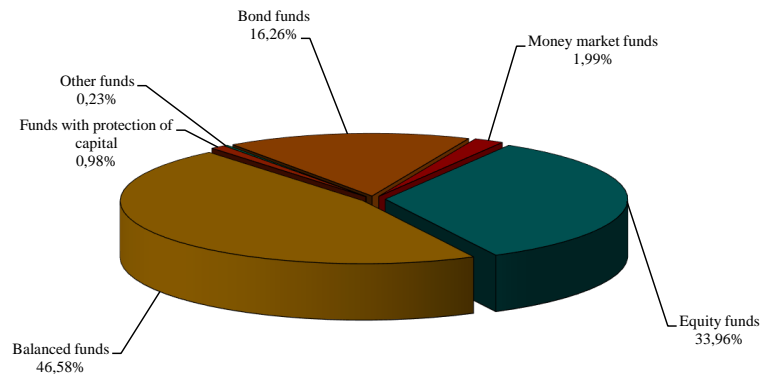
Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Evolution of the Belgian market of funds: net assets in billions EUR

Market shares of the fund categories (31.12.2021)

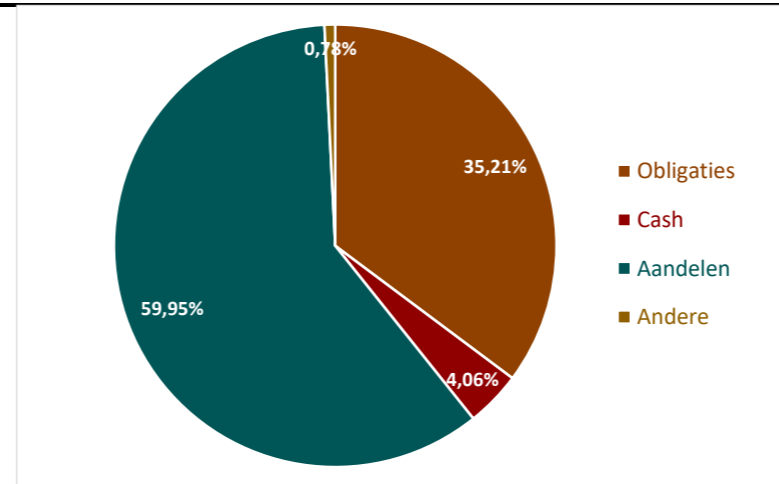

Boordtabel omtrent de 3de pijler pensioenspaarfondsen

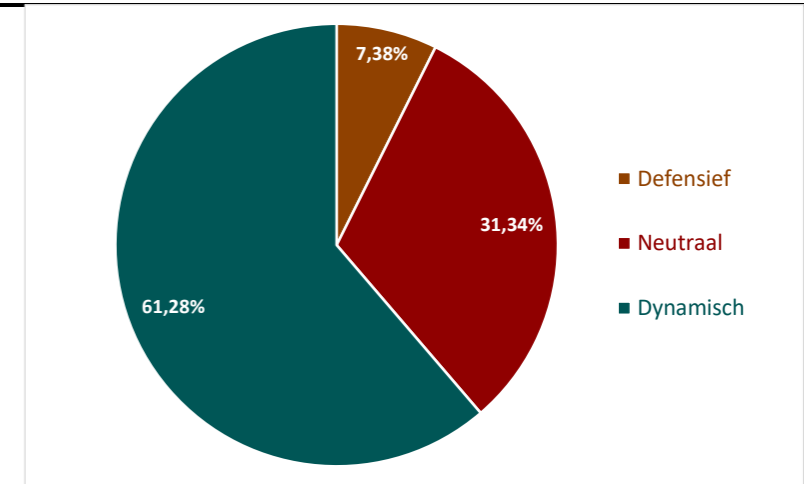
Toestand: 31/12/2021

	--- Per einde Q4 2021 ---	Absoluut		Relatief	
			--- Groei van 01/01/2021 tot 31/12/2021 ---		
Aantal pensioenspaarfondsen	21	0	0,0%		
Aantal pensioenspaarders*	1.767.943	28.436	1,6%		
↳ Omvang beroepsbevolking**	5.077.200	106.400	2,1%		
In België gecommmercialiseerd netto actief	25.544.872.878	3.290.345.355	14,8%		
--- Gedurende Q4 2021 ---					
Inschrijvingen***	496.847.604	1.468.803.533,84 (schatting)			
Terugbetalingen***	182.581.663	885.599.838,80 (schatting)			
↳ Netto instroom***	314.265.941	583.203.695,04 (schatting)			
--- Per einde Q4 2021 ---					
Rendement over:					
1 jaar	11,70%				
3 jaar	9,41%				
10 jaar	6,87%				
25 jaar	5,91%				

Bemerkingen:
 * Toestand per 30/09/2021
 ** Potentieel van de personen die in aanmerking komen voor de formule van pensioensparen
 *** Inclusief conversies en transferts naar een ander pensioenspaarfonds

Samenstelling van de markt op basis van onderliggende activa

Samenstelling van de markt op basis van stijkenmerk

